

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

יום חמישי כ"ג כסלו תש"ע

10/12/2009

סומן : כ-09-7217

בפנייתך אלינו אנא ציין מספר תיק

לכבוד מר אביגדור ליברמן שר החוץ <u>ירושלים</u>	לכבוד פרופ' יעקב נאמן שר המשפטים <u>ירושלים</u>	לכבוד מר בנימין נתניהו ראש הממשלה <u>ירושלים</u>
לכבוד מר נתן שרנסקי יו"ר הסוכנות היהודית <u>ירושלים</u>	לכבוד מר גדעון סער שר החינוך <u>ירושלים</u>	לכבוד ד"ר יובל שטייניץ שר האוצר <u>ירושלים</u>
לכבוד מר יולי אדלשטיין שר ההסברה והתפוצות <u>ירושלים</u>	לכבוד גברת סופה לנדבר השרה לקליטת העלייה <u>ירושלים</u>	לכבוד גב' לאה נס סגנית השר לענייני גמלאים <u>ירושלים</u>

נכבדיי,

הנדון: יישום החלטות הממשלה שעניינן קידום זכויותיהם של יהודי ארצות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: התנועה) הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. כידוע, ערב הקמתה של מדינת ישראל, היו פזורים במאות קהילות יהודיות בצפון אפריקה, המזרח התיכון והמפרץ הפרסי כ-850,000 יהודים. קהילות אלו התקיימו למעלה מ-2,500 שנה, כאלף שנים לפני ראשיתו של האסלאם. על רקע הסכסוך הערבי-ישראלי בימיה הראשונים של המדינה, החל מסע שיטתי לביעור הנוכחות היהודית באזורים אלו. כיום, חיים במרחב העצום הזה רק כ-10,000 יהודים (להוציא את איראן).
2. כעשרים שנים לאחר הקמת המדינה התקבלה החלטת הממשלה הראשונה (החלטה מס. 34 מיום 28.9.1969) שעניינה הסדרת זכויותיהם של יהודי מדינות ערב והאסלאם, אשר גורשו או ברחו מארצות מולדתם. חלק לא מבוטל מיהודים אלו נאלצו לעזוב מאחוריהם את בתיהם,

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

רכושם הפרטי ורכוש קהילתי רב. יהודים אלה מוגדרים לפי אמנת הפליטים של האו"ם משנת 1951 כפליטים (UN Refugee Convention).

3. דומה, כי במסגרת החלטה זו באה לידי ביטוי מחויבותה של מדינת ישראל וממשלת ישראל לממש את העיקרון שנקבע בהצהרת האו"ם בדבר זכויותיהם של עמים ילידים (Rights of Indigenous People), המעגן את החובה לפצות ילידים על אדמות ונכסים תרבותיים, דתיים ורוחניים שאבדו להם בעבר.

4. החלטת הממשלה משנת 1967, כמו גם החלטות הממשלה שהתקבלו בעקבותיה במהלך העשור האחרון (החלטה מס. 1544 מיום 3.3.2002, החלטה מס. 1250 מיום 28.12.2003, החלטה מס. 4279 מיום 2.10.2005, החלטה מס. 1263 מיום 25.2.2007 והחלטה מס. 791 מיום 12.10.2009) נועדו כולן להביא להסדרת תחום הטיפול בזכויותיהם של יוצאי ארצות ערב והאסלאם שעלו לישראל. כל זאת באמצעות פעולות מחקר ותיעוד מסמכים הנוגעים לרדיפתם של יהודים אלו וכן ריכוז חומרים משפטיים, בין השאר, כדי ליצור תשתית מספקת להגשת תביעות כלפי מדינות וגורמים בינלאומיים למיצוי זכויותיהם של היהודים יוצאי ארצות ערב והאסלאם.

5. עיון בהחלטות הממשלה מן העשור האחרון מלמד עוד, כי החלטות אלו, אשר גובו בתקצוב מתאים, נועדו להביא גם לגיבוש מדיניות רב-שנתית אחידה ומובנית בנוגע להתנהלות מדינת ישראל מול יהודי ארצות ערב והאסלאם באמצעות ועדות שונות שיוקמו בנושא.

6. על אף הצהרת הכוונות הבאה לידי ביטוי בהחלטות הממשלה הרבות שהתקבלו במרוצת השנים בנושא, כלל לא ברור האם יושמו החלטות אלו במלואן. למותר לציין, כי במידה ולא יושמו החלטות אלו, המשמעות הינה פגיעה מובהקת ביכולת מיצוי זכויותיהם של יהודי ארצות ערב והאסלאם אשר נפגעו בעקבות גירושם או רדיפתם. יהודים אלו מהווים כ-50% מהאוכלוסייה היהודית של ישראל.

7. כך לדוגמא, וכפי העולה לכאורה מנוסחן של החלטות הממשלה שהתקבלו בשנים האחרונות ומהדמיון הרב ביניהן, על אף שהוחלט על הקמתן של ועדות בינמשרדיות, ועדות שרים וועדות היגוי לצורך גיבוש מדיניות בנושא ולצורך ריכוז הנושא למול גורמים בינלאומיים – בפועל חלק מן הוועדות הללו כלל לא הוקמו או לחילופין תוצרי עבודתן לא היו מספקים ובשל כך הצריכו בכל פעם מחדש את הקמתן המחודשת כעבור תקופת זמן (החלטה מס. 1250 מיום 28.12.2003, החלטה מס. 1263 מיום 2.10.2005 והחלטה מס. 791 מיום 25.2.2007).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

8. החלטת הממשלה שהתקבלה לאחרונה במסגרתה הוחלט על הקמתה של מועצה לאומית להשבת זכויות ורכוש יהודי מאירופה וממדינות ערב יחדיו (החלטה מס. 791 מיום 12.10.2009) מחזקת אף היא לכאורה את הרושם שהחלטות ממשלה קודמות לא יושמו או יושמו באופן לא מספק.

9. לאור האמור, נודה על מענה לשאלות להלן:

א. האם הוקמה ועדת שרים לגיבוש מדיניות הממשלה בנוגע לנושא היהודים יוצאי ארצות ערב בהתאם להחלטת ממשלה מס. 1250 מיום 28.12.2003? **אם הוקמה הועדה נבקש לדעת מה היה הרכבה בפועל ומה היו המלצותיה.**

ב. האם הוקמה ועדת היגוי לריכוז נושא היהודים יוצאי ארצות ערב למול הגורמים הבינלאומיים בהתאם להחלטת ממשלה מס. 1250 מיום 28.12.2003? **אם הוקמה הועדה נבקש לדעת מה היה הרכבה בפועל ומה היו המלצותיה.**

ג. האם הוקמה ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי בהתאם להחלטת ממשלה מס. 4279 מיום 2.10.2005? **אם הוקמה הועדה נבקש לדעת מה היה הרכבה בפועל ומה היו המלצותיה.**

ד. האם הוקמה ועדת שרים לגיבוש מדיניות הממשלה בנוגע לנושא היהודים יוצאי ארצות ערב בהתאם להחלטת ממשלה מס. 1250 מיום 28.12.2003? **אם הוקמה הועדה נבקש לדעת מה היה הרכבה בפועל ומה היו המלצותיה.**

ה. האם הוקמה ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי בהתאם להחלטת ממשלה מס. 1250 מיום 28.12.2003? **אם הוקמה הועדה נבקש לדעת מה היה הרכבה בפועל ומה היו המלצותיה.**

ו. האם הוקמה מועצה לאומית שאמורה הייתה לייעץ לממשלה ולראש הממשלה, בין השאר, בנושא היהודים יוצאי ארצות ערב בהתאם להחלטת ממשלה מס. 791 מיום 12.10.2009? **אם הוקמה המועצה נבקש לדעת מה היה הרכבה בפועל ומה היו המלצותיה.**

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

10. האם מתבצע מעקב אחר עבודתה של המחלקה לרישום ותיעוד זכויות יהודים יוצאי ארצות ערב במשרד המשפטים ומהם עיקרי פעילותה של המחלקה? מה היו התוצאות של רישום ותיעוד הרכוש האישי והקהילתי שנמשך כארבעים שנה? נציין, כי מבדיקה שערכנו עולה, כי אתר האינטרנט של המחלקה **אינו מכיל כל מידע שהוא** בנוגע לנושא זכויות יהודים יוצאי ארצות ערב, למעטים רשימת טפסים להורדה, וכי מרבית הקישורים המופיעים באתר מובילים להודעות שגיאה או לעמודי אינטרנט ריקים.

10. לתגובתכם המהירה, נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד

מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר